

URZĄD PATENTOWY w WARSZAWIE OPIS PATENTOWY

Nr 32343

Kl. 54 b, 7/05

Franz Carniel, Wiener Neustadt

B42d 15/06

Zespół ksiąg handlowych

Zgłoszono 14 czerwca 1941

Udzielono 8 listopada 1943

W stosowanej obecnie księgowości różni się zasadniczo dwa rodzaje, a mianowicie księgowość pojedynczą i podwójną, prowadzoną różnymi systemami. Księgowość pojedyncza, polegająca jedynie na pojedynczym zapisywaniu wpływów, wypłat, otrzymanego lub udzielonego kredytu itp., przy której zapisy w różnych księgach nie stoją ze sobą w żadnym bezpośrednim związku, nie wymaga wprowadzenia specjalnego wykształcenia księgujących, ale natomiast łatwo daje błędne księgowania z trudnością dające się odszukać, tak że dokładne zestawienie bilansu nieraz nie jest możliwe. Z tego powodu stosuje się podwójną księgowość, w której dla każdej transakcji przeprowadza się dwa księgowania, tj. jedno obciążające, a drugie uzna-

jające, a każde konto posiada w tym celu kolumnę „Winien” na zapisy obciążające oraz kolumnę „Ma” na zapisy uznające. Wprawdzie tego rodzaju księgowość nie posiada wymienionych wad księgowości pojedynczej, ale natomiast wymaga ona fachowego personelu, orientującego się we właściwym stosowaniu pojęć „Winien” i „Ma”.

Wynalazek niniejszy wprowadza nowy zespół ksiąg handlowych, który jest łatwo zrozumiały dla każdego niefachowca i bez trudności daje się przezeń prowadzić, przy czym mimo swej prostoty stanowi on całość i z tego powodu nadaje się zwłaszcza dla wszelkiego rodzaju drobnych przedsiębiorstw rzemieślniczych i handlowych. Ten system księgowości wymaga przede

wszystkim tylko pojedynczego (a nie podwójnego) zapisu każdej transakcji i nie stosuje zupełnie kolumn „Winien” i „Ma”, jak również tych określeń, których właściwe zastosowanie osobom nie znającym dobrze buchalterii sprawia najwięcej trudności. Celowe oznaczenie względnie numeracja kolumn i linii umożliwia również niefachowcom zestawienie zupełnego prawidłowego bilansu w dowolnym terminie, przy czym omyłki w księgowaniu są prawie wykluczone i osiąga się zasadniczo ułatwiony przegląd stanu ksiąg dla kontroli i ewentualnego prowadzenia statystyki.

W tym celu w myśl wynalazku stosuje się trzy księgi, będące w systematycznej łączności ze sobą przez odpowiednie rozmieszczenie i oznaczenie kolumn, a mianowicie jeden dziennik, jedną księgę bilansową oraz jedną księgę kont bieżących, których przykład wykonania układu przedstawiony jest na rysunku.

Dziennik (fig. 1) łączy w sobie księgę kasową, księgę wpływów towarowych i właściwy dziennik. Zawiera on dla każdego rodzaju transakcji odrębną kolumnę kontową, tak że księgujący tylko jednorazowo księguje każdą transakcję w odpowiedniej pionowej kolumnie zatytułowanej w nagłówku jasno i niewątpliwie, co każdy niefachowiec z łatwością dokonywać może. Jak przedstawiono na fig. 1 kolumny kontowe zebrane są w cztery grupy, które obejmują wpływy gotówkowe, obrót bezgotówkowy, wypłaty gotówką oraz wypłaty gotówkowe na koszt prowadzenia przedsiębiorstwa. Kolumny kontowe są nadto w myśl wynalazku odpowiednio kolejno numerowane, np. w podanym przykładzie od 1 do 38. Wszystkie te kolumny kontowe przedstawiają jedynie części rzeczywistych kont zawartych w księdze bilansowej, której układ będzie dalej wyjaśniony. Kolumny te oczywiście tak co do ich oznaczenia (tytułu i numeracji), jak

również co do ich liczby mogą być odpowiednio zmienione i dostosowane do wymogów rodzaju przedsiębiorstwa. Zastosowana tu być może oddzielna kolumna zwrotna 17 na błędne zapisy storna, zwrotu towarów, która jest w ogóle nowością i daje się również zastosować z powodzeniem w dotychczasowych znanych systemach księgowości, zamiast używanych tam przeksięgowywań.

Przez zastosowanie tej kolumny zwrotnej 17 osiąga się to, że kolumny, w których nastąpiło błędne zaksięgowanie, posiadają właściwą sumę końcową w przeciwieństwie do dotychczasowych sprostowywań przez wyrównyujące księgowania, przy czym wprawdzie uzyskuje się wyrównanie w saldzie, ale końcowe sumy w kolumnach „Winien” i „Ma” nie są ściśle. W sposobie księgowania według wynalazku sumę znajdującą się w kolumnie zwrotnej 17 odlicza się zwyczajnie w odpowiedniej kolumnie w wierszu zatytułowanym „Po odliczeniu storn”, umieszczonym u dołu kartki dziennika tak, że stale pozostaje do przeniesienia właściwa suma końcowa (zawarta w najniższym wierszu pod tytułem „Suma końcowa do przeniesienia”). Jest to ze względu na kontrolę bardzo ważne.

Ten celowy podział kont na szereg kolumn kontowych posiada jednocześnie tę zaletę, że umożliwia on jasne wykazanie dla celów statystycznych każdej grupy transakcji (wszystkich gotówkowych zakupów, towarów, surowców, zakupów kredytowych itp.). Opisane wykonanie dziennika, które dotyczy jego systematycznego ułożenia w celu przenoszenia do księgi bilansowej, nie wyczerpuje jeszcze specjalnego układu dziennika. Przez dalsze różniące oznaczenia wydzielone są wyraźnie te jego kolumny kontowe, które mają podlegać przeniesieniu do księgi kont bieżących, a ponadto wszystkie kolumny dziennika, które przenosi się jako obciąż-

zenia do księgi kontowej, jednolicie i wyraźnie odróżniają się od kolumn, które przenosi się do księgi kontowej jako uznania. Najodpowiedniej osiąga się to przez różne zabarwienie nagłówka, np. przez wykonanie go w kolorze zielonym dla obciążeń, a w kolorze czerwonym dla uznań. W podanym przykładzie zastosowano w tym celu poziome względnie pionowe zakreskowanie części kolumn w nagłówku poniżej tytułu kolumny. Do dalszego zwiększenia przejrzystości i pewności księgowania przy przenoszeniu z dziennika do księgi bilansowej mogą ponadto np. grupy wpływów gotówkowych i obrotu bezgotówkowego różnić się od grup wydatków gotówkowych i wydatków na prowadzenie przedsiębiorstwa różnokolorowym (np. zielonym i czerwonym) kreskowaniem. W przykładzie wykonania oddzielono od siebie te grupy pionowymi liniami podwójnymi. Na końcu miesiąca kolumny kontowe dziennika dodaje się i następnie przenosi do niżej objaśnionej księgi bilansowej.

Księga bilansowa (fig. 2) podzielona jest na przedstawionym przykładzie na 17 ramek, które celowo oznaczone są literami A do V. Ramki od A do D zawierają miesięczne zestawienia sum końcowych kolumn dziennika; odpowiadają one dokładnie dziennikowi pod względem rozmieszczenia numeracji pionowych kolumn i służą do wniesienia miesięcznych sum końcowych kolumn dziennika. Sumę miesięczną zawartą w najniższym wierszu kolumny kontowej dziennika przenosi się do tej kolumny tego miesięcznego zestawienia, która ma jednakowy numer z daną kolumną kontową.

Ramki E do V przedstawiają układ kont. W myśl wynalazku każde konto posiada kolumnę na oznaczenia odpowiadające oznaczeniom nagłówka miesięcznego zestawienia A—D np. w koncie kasowym E pojedyncze wiersze oznaczone przez A/1 do A/6, C/25 do C/32, D/39. Nadto wier-

sze dla sald są w tej kolumnie oznaczone np. przez liczby rzymskie (np. w koncie kasowym E przez XV, w koncie towarowym F przez XVII itd.), z którymi to oznaczeniami wprowadza się te salda na konto zysków i strat M lub na konto bilansowe N. Na końcu roku (lub w dowolnym terminie bilansowym) sumy końcowe kolumn miesięcznego zestawienia A—D wprowadza się do wierszy kont, oznaczonych odpowiednią literą i cyfrą nagłówka tego zestawienia, przez co uzyskuje się zupełnie samoczynnie właściwe obciążenie lub uznanie odnośnych kont. Następnie po obliczeniu sald pojedynczych kont i wniesieniu tych sald do wiersza oznaczonego liczbą rzymską przystępuje się do przenoszenia tych sald do oznaczonych tą samą liczbą rzymską wierszy konta zysków i strat M lub konta bilansowego, po czym salda tych kont przenosi się na konto kapitału L. W rezultacie uzyskuje się zupełnie prawidłowy i wyczerpujący bilans, dający dokładny i całkowity obraz majątku. Kontrola polega na tym, że saldo konta kapitału L musi być równe różnicy pomiędzy aktywami i pasywami na koncie bilansowym (majątek właściwy). Do każdej kartki księgi bilansowej dołączona jest przebitka, którą składa się w urzędzie podatkowym wraz z zeznaniem podatkowym, co ułatwia władzy podatkowej sprawdzenie tego zeznania.

Księga kont bieżących (fig. 3) nie posiada kolumn z oznaczeniem „Winien” i „Ma”, ale natomiast zastosowane są w niej kolumny obciążenia względnie uznania oznaczone analogicznie jak odpowiednie kolumny dziennika przez różne kolory, np. przez kolor zielony dla obciążeń, a czerwony dla uznań, co w przykładzie wykonania zastąpiono przez poziome względnie pionowe zakreskowanie. Ponadto kolumny kont bieżących noszą numery odpowiadających im kolumn dziennika, tak że błędne zaksięgowanie jest prawie wykluczone. W celu właściwego bowiem

przenoszenia zapisów z dziennika do kont bieżących, przenosi się tylko sumy zielonych kolumn dziennika do zielonych kolumn kont bieżących, a sumy czerwonych kolumn dziennika wpisuje się do czerwonych kolumn kont bieżących, przy czym również i numery kolumn kont muszą się ze sobą zgadzać.

W przykładzie wykonania przeprowadzone jest całkowite księgowanie na miesiąc styczeń we wszystkich szczegółach. Saldo konta kapitału *L* wykazuje zgodnie z różnicą aktywów i pasywów według konta bilansowego *N* sumę 7080.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zespół ksiąg handlowych, znamieny tym, że zawiera dziennik, który jest utworzony przez połączenie księgi kasowej a ewentualnie również i księgi wpływów towarowych z właściwym dziennikiem i który dla każdego rodzaju transakcji posiada oddzielną, w nagłówku odpowiednio wyraźnie zatytułowaną pionową kolumnę (kontową) odróżniającą oznaczoną za pomocą układu oznaczeniowego, np. ponumerowaną liczbami arabskimi od (1) do (38), przy czym kolumny kontowe są podzielone na cztery grupy, a mianowicie wpływy gotówkowe, obrót bezgotówkowy, wypłaty gotówką oraz wypłaty gotówkowe na koszty prowadzenia przedsiębiorstwa i są wyraźnie oddzielone od siebie np. przy pomocy ramek lub podwójnego linowania.

2. Zespół według zastrz. 1, znamieny tym, że w dzienniku przewidziana jest specjalna kolumna zwrotna (17) do przeksięgowywania błędnych zapisów, storn, zwrotów towarów itp. oraz że przed wierszem do sum końcowych do przeniesienia przewidziany jest specjalny wiersz na odliczanie w odnośnych kolumnach tych błędnych zapisów, storn, zwrotów towarów itp.

3. Zespół według zastrz. 1, znamieny tym, że zawiera księgę bilansową (fig. 2), stojącą w systematycznym związku z

dziennikiem i zawierającą miesięczne zestawienie (*A—D*) sum końcowych kolumn dziennika oraz układ kont np. (*E—V*) w ramkach, przy czym miesięczne zestawienie (*A—D*) zawiera kolumny kontowe (1—39) jednakowo ponumerowane i oznaczone jak kolumny dziennika, a układ kont (*E—V*) w wierszach każdego konta posiada oznaczenia tych kolumn kontowych miesięcznego zestawienia, które zamieszczone w tym koncie całkowicie konto to odzwierciadlają, a w wierszach, przeznaczonych na salda, posiada oznaczenia najlepiej cyframi rzymskimi, które zgadzają się z oznaczeniem wierszy konta zysków i strat, konta bilansowego względnie konta kapitału, do których wpisuje się te salda.

4. Zespół ksiąg według zastrz. 1, znamieny tym, że zawiera księgę kont bieżących w ten sposób z dziennikiem uzgodnioną, iż kolumny kontowe dziennika, których zapisy przenosi się do księgi kont bieżących, są w zależności od tego, czy zawierają one obciążenie, czy uznanie konta bieżącego, odmiennie zakolorowane, np. zielono dla obciążeń lub czerwono dla uznań, a kolumny kont bieżących posiadają zabarwienie zgodne z zabarwieniem odpowiednich kolumn kontowych dziennika, a nadto są oznaczone numerami odpowiednich kolumn kontowych dziennika.

5. Zespół ksiąg według zastrz. 1—3, znamieny tym, że grupy kolumn kontowych dziennika różnią się od siebie np. odmiennym kolorowym kreskowaniem, np. zielonym dla wpływów, czerwonym dla rozchodów, a odpowiadające im ramki miesięcznego zestawienia (*A—D*) w księdze bilansowej są utrzymane w tych samych kolorach.

6. Układ według zastrz. 1—5, znamieny tym, że do każdej kartki księgi bilansowej dołączona jest przebitka.

Franz Carniel
Zastępca: inż. St. Pawlikowski
rzecznik patentowy

Dziennik

[illegible][illegible]

Księga Bilansowa

A						B		Obrot													
	1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	18	19		
	2%	2%																			
Miesiąc	Styczeń	2%																			
	7650	244			6000			624				12					200				
	Luty																				
	Marec																				
	Kwiecień																				
	Maj																				
	Czerwiec																				
	Lipiec																				
	Sierpień																				
	Wrzesień																				
	Październik																				
	Listopad																				
	Grudzień																				
	Styczeń	7650	244			6000		624				12					200				

[illegible]

E Konto-Kasowe E			F Konto-Towarowe F			G Konto-Bankowe G		
V Gotówka na początek roku			A/1 Zakupy gotówkowe			VI Gotówka na początek roku		
A/1 Dłżywny Xienyny	244-		B/11 " kredytowo	12-		C/48 Dłżbyaty gotówkowe		
A/2 Dłżbywny należnych należności (pary)			B/24 Dobrano na cele osobiste			B/13 Dłżbywny, exakt, procenty		
A/3			XVI Magazyn w końcu roku według inventarna	868-		Raxem		
A/4 Inne wpływy gotówkowe			Raxem			XII Kaskunenie w banku z poczynatkiem roku		
A/5 Gotówka pobrana w bankach	6000-		II Magazyn na poczynatku roku			A/5 Dłżbyaty gotówką	6000+	
A/6 Kredyty gotówkowe (przejęci)			C/25 Gotówkowe zakupy gotowych towarów	320-		B/14 Dłżbyaty, exakt, stów - procenty		
Dłżbywny łqczno	6244-		C/26 Gotówkowe zakupy inwencji			Raxem		
C/2 Gotówkowe zakupy towarów	320-		B/7 Kredytowe zakupy gotowych towarów	624-		XVII Koinica : na otwó z koinem roku	6000-	
C/28 " " swowców			B/8 Kredytowe zakupy swowców			XIX Kib kaskunenie w banku z koinem roku	6000-	
C/27 Gotówkowe wpłaty dostawców	150-		Raxem			K Konto-Masne K		
C/28 Gotówkowe wpłaty w bankach			XVII Koinica . Kysk Brutto			C/39 Gotówką pobrano		
C/29 Dobrano na cele własne			J Konto-Ruchomości J			B/24 Towarami pobrano		
C/30 Gotówkowy kredyt wzięty od banku			I Blaktości na początek roku			Raxem		
C/31 Gotówkowe zakupy			C/31 Nowe zakupy gotówkowe	7000-		A/4 Zwrot gotówką		
C/32 Koina			B/9 Nowe zakupy na kredyt			Raxem		
D/33 Gotówkowe wpłaty na przedsięwzięcia	62-		XIV % odpisy			XX Koinica - pobrano na cele własne		
Dłżbyatku łqczno	538-		A/4 Zakupy gotówką			L Konto-Kapitałów L		
XV Koinica w stanie kapitału	5706-		B/12 Zakupy na kredyt			XIV Magazyn na poczynatku roku	7000-	
H Konto-Hipoteki H			Raxem			M Dłżbyły Kysk	80-	
XIII Hipoteka na początek roku			XXX			Raxem		
B/10 Nowa Hipoteka			A/4 Zakupy gotówką			K/2 Dobrano na cele własne		
Raxem			B/12 Zakupy na kredyt			M Agólna strata		
C/32 Odliczono			Raxem			Raxem		
XIII Koinica . Dług na koniec roku			XXXI Koinica - Blaktości na koniec roku	7000-		XXXI Koinica - Magazyn na koniec roku	7080-	

M Konto Zysków i Strat		N Konto Bilansowe		O Dłuznicy (małachności)		P Konto Papierów Skarbowych	
F/XVI	Zysk - konto	180.-	E/XV	Rezerwa		VII	Składowki na poczet roku
Sc/32	Zysk na kwiecie papierów		E/XVI	Gotówka	5406-	B/11	Składowki na poczet roku
XXXIV	Całkowita strata		E/XVII	Gotówka w banku		B/12	Składowki na poczet roku
D/23	Alfabetki i porządki (gotówka)	28.-	E/XVIII	Alfabetki, nieliczone	12.-	B/13	Składowki na poczet roku
B/18	Alfabetki i porządki (bezgotówkowe)		E/XIX	Alfabetki, nieliczone	12.-	B/14	Składowki na poczet roku
D/19	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki		E/XX	Obciążenia społeczne	3586-	B/15	Składowki na poczet roku
D/25	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki		E/XXI	Obciążenia społeczne	3586-	B/16	Składowki na poczet roku
D/35	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki	40.-	E/XXII	Obciążenia społeczne	3586-	B/17	Składowki na poczet roku
D/36	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki		E/XXIII	Obciążenia społeczne	3586-	B/18	Składowki na poczet roku
B/21	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki		E/XXIV	Obciążenia społeczne	3586-	B/19	Składowki na poczet roku
D/37	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki		E/XXV	Obciążenia społeczne	3586-	B/20	Składowki na poczet roku
D/38	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki		E/XXVI	Obciążenia społeczne	3586-	B/21	Składowki na poczet roku
B/23	Obciążenia społeczne na rzecz Alfabetki	32.-	E/XXVII	Obciążenia społeczne	3586-	B/22	Składowki na poczet roku
J/XXX	% odpisy emerytalne		E/XXVIII	Obciążenia społeczne	3586-	B/23	Składowki na poczet roku
J/XXI	% odpisy na emerytalność		E/XXIX	Obciążenia społeczne	3586-	B/24	Składowki na poczet roku
S/XXXIV	Całkowita strata na papierach wartościowych		E/XXX	Obciążenia społeczne	3586-	B/25	Składowki na poczet roku
XXXIV	Kwota	100.-	E/XXXI	Obciążenia społeczne	3586-	B/26	Składowki na poczet roku
XXXIV	Kwota	80.-	E/XXXII	Obciążenia społeczne	3586-	B/27	Składowki na poczet roku

[illegible]